NORAKSTS
Lieta Nr.A42642608
AA43 - 0360 - 11/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 27.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga,
tiesneses K.Krastiņa un U.Mihailova,

piedaloties pieteicējai *I.T.* un atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pārstāvim *A.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.T.* pieteikumu par Rīgas domes 2008.gada 29.maija lēmuma Nr.1-43/RD-08-591-ap atcelšanu, sakarā ar *I.T.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 9.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 25.februārī Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde *I.T.* nosūtīja nekustamā īpašuma nodokļa (turpmāk – NĪN) maksāšanas paziņojumu Nr.PIPN – 08 – 180539 - mp/08 – 179085 - AL/05 - l6 2008.gadam par ēkām, kurā norādīts, ka NĪN Ls 100,97 apmērā ir aprēķināts par *I.T.* piederošajām 10/133 domājamām daļām no dzīvojamas ēkas */adrese/*, ar kadastra numuru */kadastra numurs/* (turpmāk arī – Nekustamais īpašums), par platību 279 kvadrātmetri.

2008.gada 11.martā Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē saņemts *I.T.* iesniegums, kurā lūgts pārrēķināt NĪN.

Ar 2008.gada 1.aprīļa Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes lēmumu Nr.PIP – 08 – 2433 – ls/05 – 07/08 – 179085 – AL „Par nekustamā īpašuma nodokli par ēkām" nolemts atstāt negrozītu Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes 2008.gada 25.februāra maksāšanas paziņojumu Nr.PIPN – 08 – 180539 - mp/08 – 179085 - AL/05 - l6 negrozītu.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, *I.T.* to apstrīdēja.

[2] Ar Rīgas domes 2008.gada 29.maija lēmumu Nr. 1 - 43/RD – 08 – 591 - ap (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Ņemot vērā to, ka *I.T.* atbilstoši ierakstam zemesgrāmatā ir 10/133 domājamo daļu no Nekustama īpašuma īpašniece, viņa ir uzskatāma par NĪN maksātāju likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" izpratnē.

[2.2] Tā kā saskaņā ar 1996.gada 17.decembra ierakstu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.*/nodalījuma numurs/ I.T.* īpašumā ir 10/133 domājamās daļas no visa Nekustamā īpašuma, savukārt minētajā ierakstā atzīme iekavās attiecībā uz dzīvokli Nr.5 attiecināma uz lietošanas tiesībām, *I.T.* ir pienākums atbilstoši savai daļai kopīpašumā maksāt NĪN par visu ar NĪN apliekamo nekustamo īpašumu saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturto daļu.

[2.3] Atbilstoši Civillikuma 1067.pantam kopīpašuma daļa ir domājamā daļa un kļūdains ir uzskats, ka vienošanās par kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšanu nozīmē kopīpašuma reālu sadali. Neraugoties uz lietošanas kārtības rezultātā radušos situāciju, kad katrs no īpašniekiem lieto kādu kopīpašuma objekta daļu kā pilnīgi patstāvīgu lietu, katram no viņiem joprojām īpašuma tiesības ir vienīgi uz domājamo daļu kopīpašumā kā uz bezķermenisku lietu. Līdz ar to pie apstākļiem, kad *I.T.* pieder domājamā daļa no nekustamā īpašuma, kurš sastāv no zemes vienības un ēkas, nodoklis ir rēķināms saskaņā ar zemesgrāmatā reģistrētajām īpašuma tiesībām uz domājamām daļām, nevis saskaņā ar lietošanas kārtību.

[2.4] Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 23.maija lēmumā lietā Nr.SKC - 7 secināts, ka saskaņā ar Civillikuma 1067.pantu īpašuma tiesības, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reāli, bet tikai domājamās (ideālās) daļās, tā, ka sadalīts vienīgi tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība. Kopīpašnieka daļa ir domājamā daļa, kā arī secināts, ka pieteicēja kļūdaini uzskata, ka vienošanās par kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšanu nozīmē kopīpašuma reālu sadali. Neraugoties uz lietošanas kārtības rezultātā radušos situāciju, kad katrs no līdzīpašniekiem lieto kādu kopīpašuma objekta daļu kā pilnīgi patstāvīgu lietu, katram no viņiem joprojām īpašuma tiesības ir vienīgi uz domājamo daļu kopīpašumā kā uz bezķermenisku lietu.

[2.5] Vienlaikus attiecībā uz *I.T.* iebildumiem par platību 279 kv.m., kas ir aplikta ar NĪN un kas nesakrīt ar viņas rīcībā esošajiem zemesgrāmatu datiem, ka SIA „*/Nosaukums/*" īpašumā esošās ķīmiskās tīrītavas platība ir 87,4 kv.m, secināts, ka saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 8.panta 4.punktu aktuālo kadastra informāciju izmanto NĪN administrēšanai. Savukārt šā likuma 6.panta otrā daļa paredz, ka kadastra informācijas sistēmas dati par personu, īpašuma sastāvu vai nekustamā īpašuma objektu līdz izmaiņu ierakstīšanai zemesgrāmatā var atšķirties no zemesgrāmatu datiem, ja tie neietekmē zemesgrāmatā nostiprinātās tiesības uz nekustamo īpašumu. Šajā gadījumā nekustamā īpašuma formēšanai, kadastrālai vērtēšanai un NĪN aprēķināšanai izmanto Kadastra informācijas sistēmas datus.

[2.6] Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra datiem ēkā */adrese/*, saimnieciskajā darbībā tiek izmantota telpu grupa Nr.15 - kafejnīca ar kopējo platību 94,l kv.m., telpu grupa Nr.16 - ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 90,4 kv.m. un telpu grupa Nr.17 - ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 94,7 kv.m, kopā 279,2 kv.m., savukārt pārējā ēkas daļa saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punktu ar NĪN netiek aplikta.

[3] 2008.gada 27.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.T.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējai tiek uzlikts par pienākumu maksāt par 2008.gadu NĪN Ls 100,97 apmērā par ēkām 10/133 apmērā no 279 kv.m. Šāda platība nefigurē ne īpašuma pirkuma līgumā, ne dzīvokļa pirkuma līgumā, ne arī pieteicējas rīcībā esošajā visas ēkas inventarizācijas lietā, kas izgatavots 2000.gada 15.jūnijā (savu dzīvokli pieteicēja iegādājusies 1995.gada 21.jūlijā).

[3.2] 2001.gada 29.novembrī ir noslēgts, kā arī ierakstīts zemesgrāmatā Nekustamā īpašuma lietošanas kārtības līgums attiecībā uz Nekustamo īpašumu, kurā pēc visu kopīpašnieku savstarpējas vienošanās nodalītas tā atsevišķās daļas un to, tai skaitā saimnieciskajā darbībā izmantojamo platību, lietotāji.

Pieteicēja Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes lēmumā nav saņēmusi atbildi, kā radies skaitlis 279 kv.m. (minētajā ēkas inventarizācijas lietā neapdzīvojamo telpu kopplatība ir fiksēta 176,8 kv.m.).

[3.3] Līdz šim pieteicējas inventarizācijas lietā netika minēta pieteicējai nezināma telpu grupa Nr.17 – ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 94, 7 kv.m. (neviens pieteicēju netika ne informējis, ne arī lūdzis atļauju tādu izveidot, līdz ar to bez pieteicējas piekrišanas, pēc Rīgas Domē noteiktās kārtības, palielinot pieteicējai aprēķināmo nodokli).

[3.4] No Civillikuma 1069.panta izriet, ka, ja visi nama iedzīvotāji saņemtu peļņu no komercplatībām, kas atrodas ēkas pirmajā stāvā, pamatota varētu būt prasība solidāri maksāt nodokli, taču pēc ar civiltiesisko līgumu noteiktā nekustamā īpašuma kopīpašnieku Nekustamā īpašuma lietošanas kārtības, kas fiksēta zemesgrāmatā, ir skaidri nodalīti šo komercplatību īpašnieki un lietotāji, kas gūst no tām labumu, līdz ar to nevarētu būt grūtību noteikt ēkas ar nodokli apliekamās daļas lietotājus un sadalīt maksājamo summu tikai uz viņiem, jo īpaši, ka Nekustamā īpašuma valsts kadastrā minēta katras saimnieciskās darbības veikšanai izmantotās platības lielums.

[3.5] Nodokļa aprēķināšanas metodika piemērota kļūdaini, un nodoklis pārrēķināms ne kādam no kopīpašniekiem, bet visiem.

[3.6] Nekorekta ir atsauce uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 23.maija lēmumu lietā Nr.SKC - 7, jo pieteicējai nav iespējas gūt priekšstatu par šo lietu kopumā un to, vai šis secinājums varētu attiekties uz konkrēto gadījumu.

[4] 2008.gada 3.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Rīgas domes (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojums, kurā, pamatojoties uz Lēmumā paustajiem argumentiem, norādīts, ka pieteikums ir nepamatots.

Lietā nav strīda par to, ka Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes, kā nodokļu administrācijas aprēķinātais NĪN Ls 100,97 par 2008.gadu ir aprēķināts atbilstoši pieteicējai piederošo domājamo daļu apmēram no nedzīvojamajām telpām dzīvojamajā ēkā, nodokļa likmei un Valsts zemes dienesta noteiktajai kadastrālajai vērtībai.

Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturto daļu NĪN par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, maksā katrs kopīpašnieks atbilstoši savai daļai kopīpašumā.

[5] 2010.gada 25.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteikuma papildinājumi, kuros norādīts, ka pieteicēja ir samaksājusi aprēķināto NĪN par ēkām 2008. un 2009.gadam, un viņai labvēlīga sprieduma gadījumā lūdz uzlikt par pienākumu Rīgas domei atmaksāt samaksāto Ls 201,94.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 9.marta spriedumu pieteicējas pieteikums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku un tā izpildes seku novēršanu noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] No lietas materiāliem tiesa konstatēja turpmāk minētos apstākļus.

[6.1.1] Saskaņā ar 1996.gada 17.decembra ierakstu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.*/nodalījuma numurs/* pieteicēja ir 10/133 domājamo daļu no Nekustamā īpašuma īpašniece. Nekustamais īpašums sastāv no zemes gabala 1043 kv.m. platībā un sešstāvu dzīvojamās ēkas ar jumta izbūvi (lit.Nr.1). Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.*/nodalījuma numurs/* II daļas 1.iedaļas 2.1.ierakstu pieteicējai uz 1995.gada 21.jūlijā noslēgtā pirkuma līguma pamata ir nostiprinātas īpašuma tiesības 10/133 domājamo daļu apmērā no visa Nekustamā īpašuma (dzīvoklis Nr.5) *(lietas 15. – 17.lapa).*

[6.1.2] 2001.gada 29.novembrī starp Nekustamā īpašuma līdzīpašniekiem (tajā skaitā pieteicēju) noslēgts nekustamā īpašuma lietošanas kārtības līgums *(lietas 10. – 14.lapa).*

[6.1.3] Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem ēkā */adrese/,* būves kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, ir reģistrētas nedzīvojamās telpas ar kopējo platību 279,2 kv.m (ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 90,4 kv.m, ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 94,7 kv.m, kafejnīca ar kopējo platību 94,1 kv.m) *(lietas 55.lapa).*

[6.2] Tiesa konstatēja, ka administratīvā lieta ir ierosināta par Lēmuma atcelšanu. Savukārt no 2010.gada 25.februārī tiesā saņemtajiem pieteikuma papildinājumiem izriet, ka administratīvais akts ir izpildīts *(lietas 59.lapa).* Gadījumā, ja Lēmums tiktu atcelts, tiesai atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) 253.panta otrajai daļai būtu pienākums lemt jautājumu par atceltā Lēmuma izpildes seku novēršanu, konkrētajā gadījumā par prettiesiski aprēķinātā un samaksātā NĪN Ls 201,94 apmērā atmaksu pieteicējai. Līdz ar to pieteicējas prasījums ir skatāms kā prasījums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku un tā izpildes seku novēršanu.

[6.3] No lietas materiāliem izriet, ka īpašums sastāv arī no nedzīvojamajām telpām, kuru kopējā platība ir 279,2 kv.m, savukārt pieteicēja nav šo telpu lietotāja. Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir pienākums maksāt par nedzīvojamajām īpašuma telpām aprēķināto NĪN.

[6.4] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" *(stājās spēkā no 1998.gada 1.janvāra)* 2.panta pirmo daļu NĪN maksā Latvijas vai ārvalstu fiziskās un juridiskās personas un uz līguma vai citādas vienošanās pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kuru īpašumā vai tiesiskā valdījumā ir nekustamais īpašums.

Šī panta otrajā daļā noteikts, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šā likuma izpratnē uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas zemesgrāmatā vai kurai piederošais nekustamais īpašums (ēkas un būves) līdz Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanai ir reģistrēts pašvaldībā vai Valsts zemes dienestā (turpmāk – VZD). Tātad no minētā izriet, ka NĪN maksātājs ir nekustamā īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

[6.5] Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 1.pantā noteikts, ka dzīvokļa īpašums daudzdzīvokļu mājā, kurā dzīvokļi pieder vairākiem īpašniekiem, ir katra īpašnieka atsevišķais īpašums kopā ar attiecīgo kopīpašuma domājamo daļu. Ņemot vērā minētajā tiesību normā noteikto un Zemesgrāmatas nodalījumā Nr.*/nodalījuma numurs/* reģistrēto informāciju, secināms, ka pieteicējai piederošais dzīvokļa īpašums sastāda 10/133 kopīpašuma domājamajās daļas, tajā skaitā viņas īpašumā ir dzīvoklis Nr.5. Līdz ar to nav pamatots pieteicējas arguments, ka viņai pieder 10/133 domājamās daļas no Nekustamā īpašuma jeb dzīvoklis Nr.5 – pieteicējai pieder dzīvoklis Nr.5 kopā ar attiecīgo kopīpašuma domājamo daļu.

[6.6] Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 3.panta pirmajā daļā noteikts, ka pie dzīvokļa īpašumiem piederošā kopīpašumā esošā daļa ir daudzdzīvokļu mājas daļa, kas sastāv no ārsienām, dzīvokli, neapdzīvojamo telpu vai mākslinieka darbnīcu atdalošām sienām, jumta, bēniņiem, kāpņu telpām, pagrabtelpām, kā arī logiem, durvīm, komunikācijām, iekārtām un citiem ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītiem elementiem, kas nepieder pie dzīvokļa, neapdzīvojamās telpas vai mākslinieka darbnīcas, kā arī zemes gabals, ja tas nav citas fiziskās vai juridiskās personas īpašumā.

Vadoties no šīs tiesību normas un Zemesgrāmatas nodalījuma Nr.*/nodalījuma numurs/* informācijas, izriet, ka pieteicējai pieder 10/133 domājamās daļas arī no tās ēkas daļas, kas sastāv no ārsienām, dzīvokli, neapdzīvojamo telpu vai mākslinieka darbnīcu atdalošām sienām, jumta, bēniņiem, kāpņu telpām, pagrabtelpām, kā arī logiem, durvīm, komunikācijām, iekārtām un citiem ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītiem elementiem, kas nepieder pie dzīvokļa, neapdzīvojamās telpas vai mākslinieka darbnīcas.

[6.7] Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 3.panta otrajā daļā noteikts, ka uz kopīpašumā esošo daudzdzīvokļu mājas daļu attiecināmi Civillikuma 1067.—1072.panta noteikumi.

Civillikuma 1067.pantā noteikts, ka īpašuma tiesība, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reālās, bet tikai domājamās daļās, tā kā sadalīts vienīgi tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība. Tātad

kopīpašuma daļa ir domājamā daļa, līdz ar to secināms, ka pieteicēja ir kopīpašniece Nekustamajam īpašumam.

Saskaņā ar Civillikuma 1071.pantu uz kopējo lietu gulošās nastas, apgrūtinājumi un lietas uzturēšanai vajadzīgie izdevumi jānes kopīpašniekiem samērīgi ar viņu daļām. Tā kā pieteicējai pieder 10/133 kopīpašuma domājamās daļas, tad šādā proporcijā viņai ir jānes uz kopīpašumu gulošās nastas, apgrūtinājumi un lietas uzturēšanai vajadzīgie izdevumi.

[6.8] Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punktā noteikts, ka ar NĪN netiek apliktas tikai tās daudzdzīvokļu dzīvojamo māju daļas, ko izmanto dzīvošanai. Tādējādi no šīs tiesību normas izriet, ka dzīvojamo māju daļas, kas netiek izmantotas dzīvošanai, ir apliekamas ar NĪN.

Minētā likuma 2.panta ceturtajā daļā noteikts, ka NĪN par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, maksā katrs kopīpašnieks (kopvaldītājs) atbilstoši savai daļai kopīpašumā (kopvaldījumā). Ņemot vērā to, ka pieteicējai īpašumā ir 10/133 domājamās daļas no Nekustamā īpašuma un likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtajā daļā noteikto, pieteicējai ir pienākums maksāt NĪN par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas nedzīvojamajām telpām proporcionāli viņas īpašumā esošajām kopīpašuma domājamajām daļām.

[6.9] Lēmumā ir atsauce uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra datiem, saskaņā ar kuriem Nekustamajā īpašumā saimnieciskajā darbībā tiek izmantota telpu grupa Nr.15 – kafejnīca ar kopējo platību 94,1 kv.m., telpu grupa Nr.16 – ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 90,4 kv.m. un telpu grupa Nr.17 – ķīmiskā tīrītava ar kopējo platību 94,7 kv.m., kopā 279,2 kv.m *(lietas 30.lapa).*

Savukārt Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 8.panta 4.punktā noteikts, ka aktuālo kadastra informāciju izmanto [..] NĪN administrēšanai. Tātad secināms, ka tieši Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra dati tiek izmantoti par pamatu nodokļa apmēra noteikšanai.

Minētā likuma 6.panta otrā daļa paredz, ka kadastra informācijas sistēmas dati par personu, īpašuma sastāvu vai nekustamā īpašuma objektu līdz izmaiņu ierakstīšanai zemesgrāmatā var atšķirties no zemesgrāmatas datiem, ja tie neietekmē zemesgrāmatā nostiprinātās tiesības uz nekustamo īpašumu. Šajā gadījumā nekustamā īpašuma formēšanai, kadastrālai vērtēšanai un NĪN aprēķināšanai izmanto Kadastra informācijas sistēmas datus.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs pamatoti NĪN aprēķināšanā ir vadījies no datiem, kas reģistrēti Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā. Tā kā pēc Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra datiem Nekustamajā īpašumā ir nedzīvojamās telpas 279 kv.m. platībā *(lietas 55.lapa),* tad pieteicējai pamatoti aprēķināts NĪN 10/133 apmērā no 279 kv.m.

[6.10] Tiesa par pamatotu atzina atbildētāja argumentu, ka, neraugoties uz lietošanas kārtības rezultātā radušos situāciju, kad katrs no īpašniekiem lieto kādu kopīpašuma objekta daļu kā pilnīgi patstāvīgu lietu, katram no viņiem joprojām īpašuma tiesības ir vienīgi uz domājamo daļu kopīpašumā kā uz bezķermenisku lietu. Minēto secinājumu pamato atbildētāja atsauce uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 23.maija

lēmumu lietā Nr.SKC - 7, kurā secināts, ka vienošanās par kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšanu nenozīmē kopīpašuma reālu sadali *(lietas 29.lapa).*

Pamats NĪN aprēķināšanai ir Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā pieejamā informācija. Neviena tiesību norma neuzliek par pienākumu atbildētājam ievākt papildus informāciju par to, kurā īpašumā, kurš no kopīpašniekiem faktiski kādu kopīpašuma daļu lieto. Tas, kādā veidā maksājams nodokļu administrācijas aprēķinātais NĪN par nedzīvojamajām telpām, ir atkarīgs no kopīpašniekiem, viņiem savstarpēji vienojoties. Tiesa nesaskatīja šķēršļus pieteicējai civiltiesiskā kārtībā atprasīt no konkrētajiem kopīpašniekiem naudas summu, kas novirzīta NĪN segšanai par īpašuma daļu, kuru faktiski izmanto šie kopīpašnieki.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 9.marta spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[7.1] Ignorēts ir likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 4.panta pirmajā daļā noteiktais, ka dzīvokļa īpašuma statuss piemērojams arī atsevišķai fiziskajai vai juridiskajai personai piederošai daudzdzīvokļu mājā esošai funkcionāli nodalītai neapdzīvojamai telpai un mākslinieka darbnīcai, kas kā nošķirta telpa vai telpu komplekss ir iezīmēts mājas inventarizācijas plānā, un 5.panta pirmajā daļā noteiktais, ka dzīvokļa īpašums ir tiesiski nedalāms.

Ja neapdzīvojamajām telpām, par kurām aprēķināts NĪN par ēkām, jo tajās tiek veikta saimnieciskā darbība, ir atsevišķi īpašnieki, tad šis nodoklis nevar attiekties uz citiem ēkas līdzīpašniekiem. Un arī nedzīvojamo telpu īpašniekiem pieder proporcionāla daļa no tās mājas daļas, kas sastāv no ārsienām, dzīvokļa, neapdzīvojamo telpu vai mākslinieka darbnīcu atdalošām sienām, jumta, bēniņiem, kāpņu telpām, pagrabtelpām, kā arī logiem, durvīm, komunikācijām, iekārtām un citiem ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītiem elementiem, kas nepieder pie dzīvokļa, neapdzīvojamās telpas vai mākslinieka darbnīcas, bet tas neatceļ viņu īpašuma tiesības uz zemesgrāmatā atsevišķi no citiem līdzīpašniekiem piederošajiem dzīvokļiem reģistrētajām nedzīvojamajām telpām, kā tas noteikts likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 2.panta trešajā daļā, ka uz atsevišķo īpašumu attiecas Civillikuma 927.panta noteikumi ar ierobežojumiem, kas noteikti šajā un citos likumos, bet no tā izriet, ka, tā kā īpašums ir pilnīgas varas tiesība pār lietu, tas ir, tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību - tad šīs pazīmes pilnībā ir attiecināmas uz kafejnīcas/biroja/ķīmiskās tīrītavas telpām šajā konkrētajā gadījumā un koplietošanas vai kopīpašuma telpu statusam tās neatbilst.

[7.2] No tā, ka likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 3.panta otrajā daļā noteikts, ka uz kopīpašumā esošo daudzdzīvokļu mājas daļu attiecināmi Civillikuma 1067.-1072.panta noteikumi, izriet, ka saimnieciskajai darbībai izmantotās telpas nav attiecināmas uz kopīpašumā esošo daudzdzīvokļu mājas daļu, bet gan

tām piemērojamas likuma ,,Par dzīvokļa īpašumu" 4.panta pirmā daļa un 5.panta pirmā daļa.

[7.3] Ja likuma ,,Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punkts, kurā noteikts, ka ar NĪN netiek apliktas tikai tās daudzdzīvokļu dzīvojamo māju daļas, ko izmanto dzīvošanai, tādējādi dzīvojamo māju daļas, kas netiek izmantotas dzīvošanai, ir apliekamas ar NĪN, agrāk bijis spēkā, tad no tās izdarītais secinājums liek secināt, ka ar nodokli būtu jāapliek arī koridori un tml., bet tas neatbilst patiesībai.

[7.4] Minētajā likumā, tajā skaitā 2.panta ceturtajā daļā, nav noteikts, ka nodokļi jāsadala aritmētiski proporcionāli katram daudzdzīvokļu nama līdzīpašniekam, neatkarīgi no zemesgrāmatā minētajām atsevišķi izdalītajām tiesībām uz katru īpašumu, un turklāt pieeja, ka katram līdzīpašniekam pieder proporcionāla daļa arī no jebkura cita līdzīpašnieka īpašuma (atbilstoši viņa konkrētā īpašuma platībai, attiecinātai pret kopīpašuma kopējo platību) ir pretrunā ar likuma ,,Par dzīvokļa īpašumu" normām, tai skaitā 4.panta pirmajai daļai un 5.panta pirmajai daļai un arī Civillikuma 1069., 1070. un 1072.pantam.

[7.5] Attiecībā uz to, ka Lēmumā ir atsauce uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra datiem, saskaņā ar kuriem Nekustamajā īpašumā saimnieciskajā darbībā tiek izmatota telpu grupa Nr.15, telpu grupa Nr.16 un telpu grupa Nr.17, kopā 279,2 kv.m un ka Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 6.panta otrā daļa paredz, ka kadastra informācijas dati par personu, īpašuma sastāvu vai nekustamā īpašuma - objektu līdz izmaiņu ierakstīšanai zemesgrāmatā var atšķirties no zemesgrāmatas datiem, ja tie neietekmē zemesgrāmatā nostiprinātās tiesības uz nekustamo īpašumu, norādāms, kad pieteicēja 1995.gadā iegādājās dzīvokli Nr.5 Nekustamajā īpašumā pieteicējai zemesgrāmatā tika nostiprinātas tiesības uz minēto dzīvokli un proporcionālu ēkas koplietošanas daļu, bet ne uz daļu no vienīgi citiem līdzīpašniekiem piederoša īpašuma. Šajā gadījumā pieteicējas tiesības, arī tās, kas fiksētas zemesgrāmatā reģistrētajā Nekustamā īpašuma lietošanas kārtības līgumā, tiek ietekmētas un nodoklis par citiem piederošu īpašumu aprēķināts prettiesiski.

[7.6] Zemesgrāmatas nodalījumā par Nekustamo īpašumu, no kurienes atbildētājs iegūst informāciju par līdzīpašniekiem, tieši blakus ierakstam par domājamām daļām ir minēts arī, uz ko tās attiecas. Līdz ar to nekāda papildus informācija nav jāievāc, lai minētais nodoklis tiktu administrēts taisnīgi. Bet, ja izrādījies, ka konkrētā gadījumā atbildētājs attiecinājis nodokli, kas attiecas uz saimnieciskās darbības veikšanai izmantotām telpām uz dzīvokļu kopīpašnieku grupai uz cita rēķina, kaut arī vēl papildus no kopīpašnieku puses noslēgts notariāli apliecināts un zemesgrāmatā ierakstīts Nekustamā īpašuma lietošanas kārtības līgums, un atbildētājs par to ir ticis informēts papildus, bet uzskata, ka tas tam nav saistošs, tas apzināti ignorē iespēju nodokli administrēt taisnīgi.

[8] 2010.gada 30.aprīlī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kurā atbildētājs, pamatojoties uz Lēmumā, iesniegtajos paskaidrojumos un spriedumā minēto, norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots.

Paskaidrojumos papildus norādīti turpmāk minētie argumenti.

[8.1] Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta otrā daļa nosaka, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šī likuma izpratnē uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas zemesgrāmatā vai kurai piederošais nekustamais īpašums (ēkas un būves) līdz Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanai ir reģistrēts pašvaldībā vai VZD *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim).*

Savukārt, saskaņā ar minētā likuma 2.panta ceturto daļu, NĪN par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, maksā katrs kopīpašnieks (kopvaldītājs) atbilstoši savai daļai kopīpašumā (kopvaldījumā). Likuma 2.panta ceturtā daļa ir speciāla tiesību norma, kura definē NĪN maksātājus par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā un satur izsmeļošu tiesisko regulējumu attiecībā uz gadījumiem, kad nekustamais īpašums atrodas vairāku personu kopīpašumā vai kopvaldījumā. No minētas normas izriet, ka NĪN ir jāmaksā katram kopīpašniekam atbilstoši savai daļai kopīpašumā.

[8.2] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta pirmās daļas 2.punktu *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim)* ar NĪN apliek ķermeniskas lietas, kuras atrodas Latvijas Republikas teritorijā un kuras nevar pārvietot no vienas vietas uz otru, tās ārēji nebojājot: no 2007.gada 1.janvāra - zemi un ēkas.

[8.3] Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr.*/nodalījuma numurs/* ir atvērts patstāvīgam Nekustamajam īpašumam, kas sastāv no zemes gabala 1043 kv.m, uz kura atrodas sešstāvu dzīvojamā ēka ar jumta izbūvi (lit.Nr.001). Šī zemesgrāmatu nodalījuma II daļas 1.iedaļā tiek reģistrēti visi augstāk minētā patstāvīgā nekustamā īpašuma kopīpašnieki, tajā skaitā pieteicēja.

[8.4] Attiecībā uz apelācijas sūdzības paustajiem argumentiem un secinājumiem par likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punktu, tiesa spriedumā nav citējusi „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punkta *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim)* pilnu tekstu, līdz ar to pieteicēja arī izdarīja nepareizus secinājumus. Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punkts minētajā redakcijā noteica, ka ar NĪN neapliek individuālo dzīvojamo māju apbūvē ietilpstošās ēkas, ja tās netiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju daļas, ko izmanto dzīvošanai, un mākslinieku darbnīcas, kas netiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai, kā arī šo māju apbūvē ietilpstošās palīgēkas.

[8.5] Pieteicēja apelācijas sūdzībā nepareizi tulko likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtās daļas tekstu.

Nav konstatējams konkrētajā gadījumā likuma robs, lai būtu pamats piemērot kādu citu regulējumu, nekā tas ir noteikts likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtajā daļā.

[9] Tiesas sēdē pieteicēja apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza pieteikumu apmierināt, pamatojoties uz apelācijas sūdzībā un pieteikumā norādīto motīvu pamata.

Atbildētāja pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina uz Lēmumā norādīto argumentu un sniegto paskaidrojumu pamata, lūdza pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[10] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *I.T.* apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[11] Saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajiem faktiem un motivācijai, to neatkārtojot.

Administratīvā apgabaltiesa atkārtoti nenorāda to apelācijas sūdzībā minēto argumentu motivāciju, kuri minēti pieteikumā un kuriem pirmās instances tiesas spriedumā ir sniegta motivācija.

[12] Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.*/nodalījuma numurs/* II daļas 1.iedaļas 2.1.ierakstu pieteicējai īpašuma tiesības nostiprinātas uz 10/133 domājamām daļām no visa nekustamā īpašuma, tai skaitā arī uz 10/133 domājamām daļām no nedzīvojamām telpām ar platību 279 kv.m. Līdz ar to ir secināms, ka pieteicēja kā nekustamā īpašuma domājamo daļu īpašniece, kuras īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vienlaicīgi ir arī NĪN maksātāja par 10/133 domājamām daļām no Nekustamā īpašuma sastāvā ietilpstošajām nedzīvojamām telpām 279 kv.m. platībā.

NĪN par kopīpašumu, ja tas ir apliekams ar nodokli, tiek rēķināts visiem kopīpašniekiem, kā to paredz likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtā daļa, neatkarīgi no tā, kurš no kopīpašniekiem kādu īpašuma daļu faktiski lieto.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta ceturtajā daļā ir precīzi noteikts, kas ir maksātājs par kopīpašumā esošo nekustamo īpašumu, proti, NĪN par nekustamo īpašumu, kas uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām, maksā katrs kopīpašnieks atbilstoši savai daļai kopīpašumā.

Tā kā *I.T.* atbilstoši ierakstam zemesgrāmatā ir 10/133 domājamo daļu no Nekustama īpašuma īpašniece, viņa ir uzskatāma par NĪN maksātāju likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" izpratnē. Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka

pieteicējai ir pienākums maksāt par nedzīvojamajām īpašuma telpām aprēķināto NĪN.

[13] Apgabaltiesa ir izvērtējusi pieteicējas apelācijas sūdzībā norādītos argumentus. Administratīvās apgabaltiesas ieskatā apelācijas sūdzības argumenti ir balstīti uz pieteicējas atšķirīgo viedokli par tiesību normu piemērošanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *I.T.* pieteikumu par Rīgas domes 2008.gada 29.maija lēmuma Nr.1-43/RD-08-591-ap atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneses	*(paraksts)*	K.Krastiņa
	(paraksts)	U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīga, 2011.gada 27.aprīlī